

МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА АКТУАЛЬНИХ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

(28-29 квітня 2018 року)

Частина ІІ

Одеса
2018

УДК 001.8(063)
Т 33

Теорія і практика актуальних наукових досліджень. Матеріали
Т 33 II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса,
28-29 квітня 2018 року). – Херсон : Видавництво «Молодий вчений»,
2018. – 184 с.
ISBN 978-617-7640-12-6

У збірнику представлені матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Теорія і практика актуальних наукових досліджень». Розглядаються загальні питання архітектури та мистецтвознавства, державного управління, культурології, біологічних, географічних, історичних наук та інші.

Збірник призначений для науковців, викладачів, аспірантів та студентів, а також для широкого кола читачів.

УДК 001.8(063)

ISBN 978-617-7640-12-6

© Колектив авторів, 2018
© Видавництво «Молодий вчений», 2018

ЗМІСТ

АРХІТЕКТУРА ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Гнатишин О.Ю. АКТУАЛЬНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ДИТЯЧИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ	9
Гусева А.Л. СПАЛЬНЫЕ РАЙОНЫ СОВРЕМЕННЫХ ГОРОДОВ.....	11
Жадейко О.М. СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ	13
Крюк О.О. МОНУМЕНТАЛЬНИЙ ОБРАЗ СВЯТОЇ ТРИЦІ М. А. СТОРОЖЕНКА.....	15

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Абрамова М.О., Івашко Л.К., Ракша Н.Г. ОДЕРЖАННЯ ФІБРИНОГЕНОЛІТИЧНИХ ФЕРМЕНТІВ З ГІДРОБІОНТІВ АНТАРКТИЧНОГО РЕГІОНУ	18
Арабаджи-Тіпенко Л.І. РІЗНОМАНІТТЯ СУАНОПРОКАРЮОТА СОЛОНЧАКІВ ДЕЯКИХ ТЕРИТОРІЙ ПРИАЗОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	21
Березін О.Б. ЗМІНИ В ГЕНЕТИЧНОМУ АПАРАТІ МОЛОЧНОКИСЛИХ БАКТЕРІЙ ВНАСЛІДОК ПОШКОДЖЕННЯ КЛІТИННОЇ ОБОЛОНКИ АНТИМІКРОБНИМИ ПРЕПАРАТАМИ	24
Волкожа Т.С., Кімуржи Н.І., Грінь В.Г. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ РІВНЯ МІКРОБІОЛОГІЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ЧОРНОГО МОРЯ НА ВИПАДКИ ГОСТРИХ КИШКОВИХ ІНФЕКЦІЙ (ГКІ) В РЕКРЕАЦІЙНІ ЗОНІ БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОГО МІСТА ТА РАЙОНУ	26
Dekun T.Y., Dekun I.N., Kurinnoy A.B. DYNAMICS OF LABORATORY INDICATORS FOR CRANIOCEREBRAL TRAUMA.....	29
Дмитрук Ю.Г. ЧАГАРНИКОВА РОСЛИННІСТЬ В СКЛАДІ ШТУЧНИХ ЛІСОНАСАДЖЕНЬ АРИДНО-СТЕПОВОЇ ЗОНИ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я	30
Коцєруба А.С., Горго Ю.П. ЗАСТОСУВАННЯ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ОЦІНКИ МЕТАХРОМАТИЧНОЇ РЕАКЦІЇ ВОЛЮТИНОВИХ ГРАНУЛ ДРІЖДЖІВ	33
Кривцов А.О. РОСЛИНИ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ У БАГАТОГРАННОСТІ СУЧАСНОЇ НУМІЗМАТИКИ	35
Садицька Н.О. ВНУТРІШНЬОКЛІТИННА ЛОКАЛІЗАЦІЯ РН-ДОМЕНУ БІЛКА VCR ТА В-ТУБУЛІНУ	37

Список використаних джерел:

1. Кара-Васильєва Т. Сучасне українське мистецтвознавство: новий погляд, переосмислення та наукова координація. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www1.nas.gov.ua/svit/Article/Pages/14_2324_2.aspx.
2. Криволапов М. Про мистецтво та художню критику України ХХ століття: Вибрані статті різних років. Кн. I: Формування та розвиток національної мистецької школи і мистецтвознавчої науки в Україні ХХ століття / М. Криволапов. – К.: Видавничий дім А+С, 2006. – 268 с.
3. Матолич І. Проблематика сучасного мистецтвознавства України / І. Матолич. – Вісник Львівської Національної академії Мистецтв. – Вип. 34. – 2017. – С. 41-50.
4. Романенкова Ю. Засоби боротьби з тотальною комерціалізацією сучасної науки: інструментарій мистецтвознавця / Ю. Романенкова // Другі читання пам'яті академіка Платона Білецького. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://naoma.edu.ua/ua/news/naukov_chitannya_ramyat_p_bletskego/.
5. Скрипник-Миська Д. Методологічний дискурс у мистецтвознавстві: культурологічний аспект. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.academia.edu/9955256>.
6. Тузов В. Історичний контекст культуротворчих інновацій / В. Тузов. – К.: НВП «Інтерсервіс», 2013. – 144 с.
7. Федорук О. Перетин знаку: Вибрані мистецтвознавчі статті / О. Федорук. – У 3 кн. – К.: Видавничий дім А+С, 2006.

Крюк О.О.*викладач,**Київський університет імені Бориса Грінченка***МОНУМЕНТАЛЬНИЙ ОБРАЗ СВЯТОЇ ТРИЦІ М. А. СТОРОЖЕНКА**

*І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде Син, і буде Мати,
І будуть люде на землі.
Т. Г. Шевченко*

Храм святого Миколая Чудотворця (Миколи Притиски) зведений наприкінці XVII ст. на місці старої дерев'яної церкви на Подолі в стилі бароко. Впродовж століть храм зазнавав неабияких руйнацій, будь то численні пожежі чи підтоплення. Під час другої Світової війни зруйнована покрівля споруди та верх бані. Деякий час храм використовувався як складське приміщення. Але попри те храм постійно відновлювався і добудовувався. Це не могло не накладати свій відбиток на збереженні автентичних настінних розписів церкви. З ініціативи духовенства було запропоновано наприкінці двохтисячних років минулого сторіччя професору Миколі Андрійовичу Стороженку, керівнику майстерні живопису і храмового мистецтва НАОМА, очолити роботи з оформлення внутрішнього простору тематичними і орнаментальними композиціями. Микола Андрійович з ентузіазмом і повною самовіддачею долучився до роботи. Він був не з тих, хто взявся за механічне відтворення сакральних образів. З 1997 року з допомогою учнів і, водночас, однодумців Стороженко, після кропіткого опрацювання підготовчого картону, приступає до виконання підкупольного розпису.

Із запису бесіди з Миколою Андрійовичем 2004 року звучать його слова як квінтесенція творчого шляху: »Приступаючи до роботи в церкві, я поставив собі за мету показати не себе, а те, що вміє Україна. Молитву за Україну через необароко. Утворити новизну на тлі канонічного поля, через сьогоднішній день, убачити нове але на основі великої любові, тільки так можна відкрити оновлений канон» [1, с. 133].

Згодом, по закінченні роботи в підкупольному просторі, Миколі Андрійовичу ставилося в провину не узгодження з Управлінням охорони пам'яток ескізів розпису і що робота виконана «в авторській експресивній «новаторській» манері» [2]. Ця думка озвучена на представленому сайті церкви Миколи Притиски. Докором звучить те, що зроблені розписи мають начебто дисгармонію з образами настінного живопису, що збереглися (на склепіннях північної частини «Вознесіння Христове» 1830 року, у західній частині центральної нави «Нагірна проповідь» – XIX – XX століть) і використання у віконних прорізах апсиди кольорового вітража у зображенні Св. Миколая.

Опустимо тут докази того, що використання кольорового вітража тільки збагатило гру внутрішнього оздоблення церкви, і щодо постійних суперечок в православному світі в використанні нових засобів виразності, хотілось би звернути увагу на те, що зроблені на рубежі XIX – XX сторіч розписи за своїм стилем подібні до манери виконання розписів Володимирського собору м. Києва, під сильним впливом якого знаходився весь церковний живопис тодішньої Російської імперії. Це була данина естетичним уподобанням того часу і ніяким чином не було пов'язано з бароковим архітектурним стилем самого храму. Тому звинувачення Миколи Андрійовича, що він не дотримався стильової єдності зображення є історично необгрунтованим. Навпаки, М. Стороженко, розробивши підкупольну композицію з використанням барокових елементів, поєднав тим самим архітектуру храму з його внутрішнім оздобленням, і привніс неповторне звучання авторського стилю.

Стороженко в силу своїх переконань про сакральність мистецтва не міг підтримати тезу так званого «килимового» живопису, що наслідував настінний живопис XIX – XX ст. Він вважав, що має бути просторова пауза-чередування незайманого білого зі змістовним навантаженням-тільки тоді можливе сприйняття глядачем в повному обсязі ідейного змісту малярства. Тому світловий барабан, що налічує 8 аркових вікон у поєднанні з міжвіконними площинами, на яких розміщені небесні херувими – подані необтяжливо, з розчленовуванням архітектурних вертикалей і вся увага зконцентрована під куполом – особлива роль якого приділялась як головному носію сакральної ідеї.

Слід зазначити, що стилю бароко притаманний особливий синтез мистецтв, в якому архітектура, скульптура та монументальне малярство виступають в органічній єдності. Більше того, архітектура набуває трансформації в скульптурності і більшої пластичності, скульптура наближується до живописності завдяки подрібненню форми з нескінченним чередуванням світлотіні, а монументальний живопис створює в інтер'єрі додаткові просторові ефекти. Цей принцип синтезу дуже вдало використовував Микола Андрійович в своїй подачі центрального купола. Основу композиції складає зображення Святої Трійці – Бога Отця, Бога Сина та Бога Духа Святого та Св. архангелів Гавриїла, Михаїла, Рафаїла, Уриїла.

Лінійну схему композиції становить великий, обрамлений восьмикутник, що своєю формою тяжіє до кола, центром якого є осередок трьох німбів Св. Трійці. Напівфігури Бога-Отця і Бога-Сина вписуються в рівнобедренний трикутник з явно розподіленою вісю по вертикалі. Напівколом над ними витають чотири постаті святих архангелів.

Композиція, рисунок, кольорове рішення-все співвідношене до основної ідеї центрального зображення. Форма кола дає замкнутість і водночас визначає головну ідею Божого благословення: «Я путь, істина, життя». Все зображення пронизане гармонією. Досконалий розподіл пластичних мас та чередування ритмів складок надає монументальній композиції внутрішнього руху. В цьому Стороженку вдалося поєднати традиції візантійської непорушності з пластичністю та експресивністю «безтілесного руху». Авторське виконання надало зображенню свою стилістику, відмовившись від масивності і всього випадкового. Тепла гама постатей має

символічну промову духовного зближення, а світлотінь є провідним засобом виразності. Колір має локальні обмеження для більш наочного і об'ємного сприйняття постатей. Світлоносні жовтогарячі постаті Св. Трійці і Св. архангелів відокремлені на небесній тверді блакитним кольором, а темно-зелений гіматій Христа акцентує своїм обрамленням смисловий центр композиції з розкритою книгою в лівій руці «Я шлях...». Тональне виокремлення смислового центру має на меті емоційне зосередження глядача, навіть не глядача, а скоріше, духовного співрозмовника, на образі «всюдисушого» Бога.

В цій композиції втілені особисті погляди Миколи Андрійовича. Цитата: «Всі люди як сини, наділені Божою силою і ніхто не може їх позбавити цієї сили» [3]. Людина для добрих справ – і то є наслідування божеської заповіді.

Різномасштабність постатей підкреслюють головний меседж підкупольного розпису: Бог Отець і Бог Син з благословенним порухом споглядають до вірянина, ніби особисто звертаючись до нього. За православним вченням Триєдинство Бога є незкінченим проявом божої благодаті у створенні життя.

Естетика споглядання духа в наповненні змісту трансформації проявів земного з небесним, дотичним і піднесеним закладена в образній величі монументальних розписів.

Розписи є оригінальними творами авторської майстерності, які мають ввійти в скарбницю українського малярства як змістовний пошук художніх цінностей.

«Той дух бароко вирував на цілому континенті, і я через сторіччя йому відкрив душу, бо думаю, те, що було, живе і нині, у час комп'ютерних технологій»[4, с.35]. Відкрита душа Миколи Андрійовича Стороженка (1928-2015) назавжди залишиться жити в невмирущих образах настінного живопису церкви Миколи Притиски.

Список використаних джерел:

1. Соловей О. «Купол Пресвятої Трійці». Електронний ресурс. – 133 с.
2. Храм Миколи Притиски Офіційний веб-сайт: www.pritiska.org.
3. «Передчуття Голгофи»: фільм. Київ «XXI століття». 2015.
4. Стороженко М. «Думки під склепінням». – К., 2000. – 35 с.